

Brüssel, 15. september 2025
(OR. en)

12794/25

PROBA 35
AGRI 415
WTO 77

SAATEMÄRKUSED

Saatja:	Euroopa Komisjoni peasekretär, allkirjastanud Martine DEPREZ, direktor
Kättesaamise kuupäev:	12. september 2025
Saaja:	Thérèse BLANCHET, Euroopa Liidu Nõukogu peasekretär
Komisjoni dok nr:	COM(2025) 481 final
Teema:	Soovitus: NÕUKOGU OTSUS, millega antakse luba alustada läbirääkimisi 2015. aasta rahvusvahelise oliiviõli- ja lauaoliivilepingu muutmiseks

Käesolevaga edastatakse delegatsioonidele dokument COM(2025) 481 final.

Lisatud: COM(2025) 481 final

EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 12.9.2025
COM(2025) 481 final

Soovitus:

NÕUKOGU OTSUS,

**millega antakse luba alustada läbirääkimisi 2015. aasta rahvusvahelise oliiviõli- ja
lauaoliivilepingu muutmiseks**

SELETUSKIRI

1. SOOVITUSE REGULEERIMISESE

Käesolev soovitus käsitleb otsust anda luba alustada läbirääkimisi rahvusvahelise oliivinõukogu liikmete nõukogus ja mis tahes võimalikes ajutistes organites, mille rahvusvaheline oliivinõukogu võib sel eesmärgil luua, ning anda liidule läbirääkimisjuhised seoses plaaniga vaadata läbi 2015. aasta rahvusvaheline oliiviõli- ja lauaoliivileping (edaspidi „leping“), mida pikendati 2017. aastal.

2. SOOVITUSE TAUST

2.1. Kehtiv leping

Kehtiva lepingu eesmärgid on: i) saavutada ühtsus oliiviõlide, oliivijääkõlide ja lauaoliivide füüsikalis-keemilisi ja organoleptilisi omadusi käsitlevates riiklikes ja rahvusvahelistes õigusaktides, et vältida kaubanduse takistamist, ii) tegutseda füüsikalis-keemiliste ja organoleptiliste uuringute valdkonnas, et suurendada teadmisi oliivitoodete koostise ja kvaliteediomaduste kohta, eesmärgiga konsolideerida rahvusvahelised standardid, ning iii) tugevdada rahvusvahelise oliivinõukogu rolli oliivide ja oliiviõli valdkonna tippkeskusena rahvusvaheliste teadusringkondade jaoks.

Euroopa Liit on lepingu¹ osaline.

2.2. Liikmete nõukogu

Liikmete nõukogu on rahvusvahelise oliivinõukogu kõrgeim ja otsuseid tegev organ. Ta kasutab kõiki volitusi ning täidab kõiki ülesandeid, mida on vaja käesoleva lepingu eesmärkide saavutamiseks. Euroopa Liit on lepingu osalisena rahvusvahelise oliivinõukogu liige ja on liikmete nõukogus esindatud. Lepingu artikli 19 lõike 2 kohaselt on liikmete nõukogul õigus teha otsuseid lepingu muutmise kohta. Kooskõlas lepingu artikli 10 lõikega 3 võtab liikmete nõukogu otsused lepingu mis tahes muudatuste kohta vastu konsensuse alusel.

2.3. Kavandatud muudatused

Oma 120. istungil, mis toimus 20. novembril 2024, otsustas liikmete nõukogu luua töörühma, et arutada lepingu võimalikke muudatusi. Ettepaneku esitasid algselt Iraan ja Tuneesia ning see käsitles lepingu artiklite 11 ja 32 võimalikke muudatusi. Pärast konsulteerimist põhitarbeainete töörühmaga (PROBA) tegi Euroopa Liidu delegatsioon ettepaneku lisada sellesse arutellu muud lepingu artiklitega 1, 2, 7, 16 ja 17 seotud elemendid.

Lepingu artiklis 1 osutatakse lepingu üldistele eesmärkidele seoses standardimise ja teadusuuringutega, oliivikasvatuse ja tehnilise koostööga ning oliivitoodete edendamise, teabe levitamise ja oliivimajandusega.

Lepingu kohaldamisel kasutatakse lepingu artiklis 2 esitatud mõisteid.

Lepingu artiklis 7 määratakse kindlaks rahvusvahelise oliivinõukogu eri organite, eelkõige liikmete nõukogu ja rahvusvahelise oliivinõukogu täitevsekretariaadi volitused ja ülesanded.

¹ Nõukogu 10. oktoobri 2016. aasta otsus (EL) 2016/1892 2015. aasta rahvusvahelise oliiviõli- ja lauaoliivilepingu Euroopa Liidu nimel allkirjastamise ja selle ajutise kohaldamise kohta (ELT L 293, 28.10.2016, lk 2) ning nõukogu 17. mai 2019. aasta otsus (EL) 2019/848 2015. aasta rahvusvahelise oliiviõli- ja lauaoliivilepingu Euroopa Liidu nimel sõlmimise kohta (ELT L 139, 27.5.2019, lk 1).

Lepingu artiklis 11 käsitletakse liikmete osaluskvote rahvusvahelises oliivinõukogus ja nende arvutusmeetodit, millega määratakse kindlaks ka liikme osamakse.

Artiklis 16 käsitletakse osamaksete tegemist, hääleõiguse peatamist, lepingust väljaarvamist ja rahaliste kohustuste ajatamist.

Artiklis 17 käsitletakse rahvusvahelise oliivinõukogu finantskontrolle.

Lepingu artikliga 32 kehtestatakse liikmete nõukogu kaudu toimuv lepingu muutmise protsess, mis hõlmab ka kõigi liikmete poolt enne muudatuse jõustumist lepingu hoiulevõtjale esitatavat teadet muudatusega nõusoleku kohta.

Rahvusvahelise oliivinõukogu reformimine, et viia selle tegevus kooskõlla muudes rahvusvahelistes põhitarbeainete organisatsioonides ELi poolt toetatud tegevusega ning ülemaailmsel oliiviõliturul toimunud muutustega, on selgelt liidu huvides. Selle reformi tulemus peaks olema vähemalt liikmete rahaliste sissemaksete parema ajakava kehtestamine ning lepingu muudatuste ratifitseerimismenetluse lihtsustamine. Reformiga tuleks ajakohastada ka rahvusvahelise oliivinõukogu eesmärged vastavalt oliivisektori tegelikule olukorrale. Kavas on teha ka täiendavaid väiksemaid parandusi.

Kavandatav otsus võimaldab komisjonil alustada läbirääkimisi lepingu muutmiseks ja teha koostööd teiste liikmetega, kui viimased peaksid reformiettepanekute osas juhtrolli võtma.

3. ÕIGUSLIK ALUS

3.1. Menetlusõiguslik alus

3.1.1. Põhimõtted

Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 218 lõikes 3 on sätestatud võimalus anda luba alustada läbirääkimisi ning nimetada sõltuvalt kavandatava lepingu teemast liidu läbirääkija või läbirääkimisrühma juht.

Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 218 lõikes 4 on sätestatud, et nõukogu võib anda läbirääkijale juhiseid ning moodustada erikomitee, kellega tuleb läbirääkimiste pidamisel konsulteerida.

3.1.2. Kohaldamine käesoleval juhul

Kuna käesoleva soovitus eesmärk on võtta vastu nõukogu otsus, millega antakse luba alustada läbirääkimisi rahvusvahelise oliivinõukogu liikmete nõukogus, on kavandatava otsuse menetlusõiguslik alus ELi toimimise lepingu artikli 218 lõiked 3 ja 4. Materiaalõiguslikuks aluseks on ELi toimimise lepingu artikli 207 lõige 4, võttes arvesse lepingu selliste kavandatud muudatuste horisontaalset ulatust, mis käsitlevad oliivikasvatuse ja tehnilise koostöö standardimist, oliivitoodete edendamist, teabe levitamist ja oliivimajandust, ning leping allkirjastati ja sõlmiti selle alusel.

3.2. Vahendi valik

ELi toimimise lepingu artikli 218 lõikes 3 on sätestatud, et komisjon või liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja esitab soovitused nõukogule, kes võtab vastu otsuse, millega antakse luba alustada läbirääkimisi. Võttes arvesse kavandatava lepingu eset, peab komisjon esitama sellekohase soovitus.

3.3. Läbirääkija valik

Kuna kavandatav leping hõlmab üksnes muid küsimusi peale ühise välis- ja julgeolekupoliitika, tuleb ELi toimimise lepingu artikli 218 lõike 3 kohaselt määrata läbirääkijaks komisjon.

Soovitus:

NÕUKOGU OTSUS,

millega antakse luba alustada läbirääkimisi 2015. aasta rahvusvahelise oliiviõli- ja lauaoliivilepingu muutmiseks

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 207 lõiget 4 koostoimes artikli 218 lõigetega 3 ja 4,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni soovitusi

ning arvestades järgmist:

- (1) Liit on 2015. aasta rahvusvahelise oliiviõli- ja lauaoliivilepingu (edaspidi „leping“)¹ osaline.
- (2) Võttes arvesse sektori tähtsust liidu majanduse jaoks, on liidu huvides osaleda tulevastel läbirääkimistel, mis toimuvad 2015. aasta rahvusvahelise oliiviõli- ja lauaoliivilepingu rahvusvahelise oliivinõukogu liikmete nõukogus. Lepingu institutsioonilist raamistikku tuleks ajakohastada, eelkõige seoses selle teatavate eesmärkidega, liikmete osamaksete kindlaksmääramise menetlusega ja lepingu muudatuste vastuvõtmise menetlusega.
- (3) Lepingu artikli 32 kohaselt saab lepingut muuta rahvusvahelise oliivinõukogu liikmete nõukogu (edaspidi „liikmete nõukogu“) vastuvõetud otsusega,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Komisjonile antakse luba osaleda liidu nimel läbirääkimistel, millel käsitletakse 2015. aasta oliiviõli- ja lauaoliivilepingu muudatusi.

Artikkel 2

Läbirääkimisjuhised on esitatud lisas.

Artikkel 3

Läbirääkimisi peetakse koostöös põhitarbeainete töörühmaga (PROBA), mis on määratud erikomiteeks ELi toimimise lepingu artikli 218 lõike 4 tähenduses.

¹ Nõukogu 17. mai 2019. aasta otsus (EL) 2019/848 2015. aasta rahvusvahelise oliiviõli- ja lauaoliivilepingu Euroopa Liidu nimel sõlmimise kohta (ELT L 139, 27.5.2019, lk 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2019/848/oj>).

Artikkel 4

Käesolev otsus on adresseeritud komisjonile.

Brüssel,

*Nõukogu nimel
eesistuja*